

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN YÖNETİM SÜREÇLERİNDE YAŞADIĞI SORUNLAR

PERCEPTIONS OF TEACHERS WORKING IN SECONDARY SCHOOLS REGARDING ORGANIZATIONAL VALUES

Erkan EÇİM

Millî Eğitim Bakanlığı, Hüseyin Uluğ İlkokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0003-1561-0779

Fatma TEMEL

Millî Eğitim Bakanlığı, Atatürk İlkokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-5112-7445

Hayri SUN

Millî Eğitim Bakanlığı, Bulutçeker İmam Hatip Ortaokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-7584-6663

Ensari KAÇMAZ

Millî Eğitim Bakanlığı, Alıpınar İlkokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-5451-2787

Cite As: Eçim, E., Temel, F., Sun, H. & Kaçmaz, E. (2021). "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yönetim Süreçlerinde Yaşadığı Sorunlar", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(50): 2473-2480

ÖZET

Bu araştırma, anaokullarında çalışan kadın ve erkek öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerini ve önerilerini tespit edilmesi amaçlanmaktadır. 12 öğretmenle yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler neticesinde veri analizi yapılarak temalara ve önemli sorunlara ulaşılmıştır. Bu sorunların nasıl dile getirileceği ve nasıl ifade edileceği nasıl önerilerle çözümleneceği bulunmuştur. Öğretmenlerin zaman zaman kendileriyle ilgili oldukları halde çözümsüz kalan sorunlarının oldukları ve bunu nasıl dile getirebileceklerini bilmediklerini anlatmışlardır. Kimi sorunlarına da sorunun kaynağına giderek çözüm aradıklarını öneri getirerek çözüme ulaştıklarını ifade etmişlerdir. Aslında sorunun en önemli kısmının okul öncesine bakış olduğunu kavramışlardır. Öğretmenler okul öncesi hakkında velilerinin bilgisinin yetersiz olduğundan birçok sorun ile karşılaşmaktalar. Ama başardıklarını dile getirmişlerdir. Sadece veliler değil maalesef buna yöneticiler ve öğretmenler arası kıskançlıklar da eklenmiş bulunmaktadır. Bu sorunlar öğretmenlerin hangi üniversiteden mezun olmalarına kadar ilerlemiştir. Ayrıca yapılan görüşmeler neticesinde ülkemizde birçok okul öncesi öğretmenin bu gibi sorunlarla karşılaştıkları öğrenilmiştir.

Anahtar kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Öğretmen, Veli, Yöneticiler

ABSTRACT

This research aims to determine the opinions and suggestions of male and female teachers working in kindergartens about the problems they experience in the education process. Face-to-face interviews were conducted with 12 teachers. As a result of the interviews, data analysis was made and themes and important problems were reached. It has been found out how these problems will be expressed and how they will be expressed and how they will be solved with suggestions. They told that the teachers sometimes have unresolved problems even though they are related to them and they do not know how to express it. They also stated that they were looking for a solution to some of their problems by going to the source of the problem and that they reached a solution by making suggestions. In fact, they realized that the most important part of the problem is the view of pre-school. Teachers face many problems due to the insufficient knowledge of their parents about preschool. But they have stated that they have succeeded. Not only parents, but unfortunately, jealousy between administrators and teachers has also been added to this. These problems have progressed to which university the teachers graduated from. In addition, as a result of the interviews, it was learned that many preschool teachers in our country faced such problems.

Keywords: Preschool Education, Teacher, Parent, Administrators

1.GİRİŞ

Okul öncesi öğretmenlerinin her alanda farklı yeteneklere sahip bireyler olduklarını görüşmeler neticesinde çok defa şahit olmuşumdur. Öğretmenlerdeki bu farklı gizil yeteneklerde birçok sorunun yaşanmasına neden olmuştur. Bazı velilerimiz yöneticilerimiz öğretmenlerimiz zaman zaman birbirlerini kıskanma veya siyasisi düşünceyi benimseyememe farklı üniversiteden mezun olmaları veya önemsiz bir eğitim verilmesi olarak görülme okul öncesi öğretmenlerinin bakıcı olarak görülmeleri öğretmenlerinden sürekli çocuklarla beraber olmalarından kaynaklı

mahkemelerde bile şahitliklerinin kabul görülmeşi gibi birçok sıkıntı ile okul öncesi öğretmenleri uğraşmaktalar. Aslında toplumun bazı bilgisiz kısımlarında değersizleştiklerini fazlasıyla hissetmekte. Bütün bunların yanında okul öncesi öğretmenleri bazen yöneticilerle de sorun yaşamaktalar. Aslında hiç olmaması gereken sorunlar yöneticiler okul öncesi öğretmenlerine değer verdikçe çevrelerine de bunu empoze edilirse bütün sorunlar ortadan kalkabilir. Yani okul müdürleri itibarlaştırma yapmaları gerekmektedir. Okul öncesi öğretmenlerini çocuk bakıcılığından çıkarıp öğretmen olduklarını okulun bütün velilerine benimsetebilirler.

Okul öncesi eğitim 0-6 yaş da olduğu bilinir. Ama okul öncesi dönemi çocuğun döllendiği andan itibaren başlayan ve 0-6 yaş dönemi de içine alarak kapsar. Çünkü çocuk döllenmesinden itibaren annenin ve babanın davranışlarını psikolojik fizyolojik birçok davranışlarının farkına varır. Ta ki o andan itibaren çocuğun kişilik gelişimi ve davranış örüntüsü başlar. Çocuklar dünyaya geldikten sonra da devam eder. Okul öncesi eğitimi çocukların sosyal duygusal dil gelişimi bilişsel psikomotor gelişiminin sağlıklı bir şekilde yapmasını sağlayıp ilkokula hazırlamadır. Çocukları okuma yazmaya hazır hale getirme sürecidir (Yörükoğlu 2003).

Okul Öncesi Eğitimi, doğumdan, zorunlu eğitim yaşına kadar, çocukların gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve yetenekleri göz önüne alınarak, çocukların sağlıklı bir biçimde fiziksel, duygusal, dil, sosyal ve zihinsel yönden gelişimlerini sağlayıcı, olumlu kişilik temellerinin atıldığı, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkarıldığı, çocukların kendilerine güven duymalarının sağlandığı, ebeveyn ve eğitimcilerin etkin olduğu sistemli bir eğitim diye tanımlanabilir (Rengin, 1998). Okul öncesi alanında çalışmakta olan birçok uzman okul öncesi dönemde bireyin zihinsel gelişiminin büyük ölçüde tamamlandığı noktasında görüş birliğine varmışlardır. Bu sebeple okul öncesi eğitiminin yaygınlaştırılması, her çocuğa ücretsiz ve adil bir biçimde ulaştırılması, okul öncesi eğitimin niteliğinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Ancak, Türkiye’de oturmuş ve verimli çalışan okul öncesi eğitim politikaları mevcut değildir. Okul öncesi eğitimde öğretmen nitelikleri önemsenmemekte, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması-zorunlu hale getirilmesi için gerekli çalışmalar etkili bir biçimde sürdürülmemekte ve sıbyan mektepleri gibi okul öncesi eğitimi doğrudan olumsuz etkileyecek gerekli bilimsel çalışmalar yapılmadığı, verimsiz modeller okul öncesi eğitime alternatif olarak ortaya konmaktadır (Özkara, 2017).

Okul öncesi eğitim hakkında son derece mühim araştırmalar da bulunmaktadır. İngiltere’de yapılan bir araştırmaya göre, okul öncesi eğitim almış olan öğrenciler, okul öncesi eğitim almamış öğrencilere göre çok daha başarılı olmaktadır. Bunun en önemli sebebi hiç şüphesiz okul öncesi eğitim alan öğrencilerin daha tecrübeli olmasıdır. Okul öncesi eğitim almamış çocuklar, ailelerinden ayrılmanın korkusunu okulda yaşamakta ve bu da derslere adapte olmalarını son derece zorlaştırmaktadır. Araştırmaların neticesinde de görüldüğü gibi okul öncesi eğitim oldukça büyük önem taşımaktadır. Bu konuda ailelerin mutlak suretle bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Okul öncesi eğitiminin faaliyetlerinden olan sanat etkinlikleri ve çocuk şarkıları ile sayısal beceriyi geliştiren matematik çocukların temel eğitimini oluşturacaktır (EvdekiBakicim.com).

Okul öncesi eğitiminde velilerimiz zaman zaman destek olup eğitimin seyrini daha olumlu bir pozisyona geçirmektedir. Ama zaman zaman da bazı ilgili zanneden velilerimiz eğitime ket vurmaktalar. İnternette bir iki araştırma ile bir anda kendilerini birer okul öncesi öğretmeni olarak görmekte ve öğretmenin çoğu zamanını işgal etmekte. Gereksiz birçok sorularla öğretmenlerimiz hem zamanından çalmakta hem de bunalmaktalar. Oysa öğretmenin yönlendirmelerine göre çocuklarıyla ilgilenmeleri daha faydalı olacak ve gereksiz zaman kaybını da yok edecektir (Yavuzer, Haziran 2004).

Okul öncesi eğitimde yöneticiler görev yaptıkları kurumlara branşlarına ve görev yaptıkları yıllara göre değişir. Mesela ilkokullarda branş olarak okul öncesi öğretmeni yönetici konumunda çok nadirdir. Genel olarak sınıf öğretmenliği branşı yöneticiler bulunur. Bu da okul öncesi öğretmenleri zaman zaman anlaşılamamaya itebilir. Haliyle burada başlayan bir yönetim sorunu sürecidir. İlkokul yöneticileri genel olarak anasınının olması gerektiği için bulunduğu düşünür ve önemsemeyecek şekilde davranışlarda bulunulur. Yöneticiler ilkokulların okul ödenekleri

bulunmadığından okul öncesi eğitime gelen öğrencilerden alınan aidatlarla okulun maddi masraflarını karşılamaya çalışırlar. Bunu yaparken okul öncesi öğretmenleri düşünülmeyle sınıftaki öğrenci sayıları fazlaca artırılır. Öğretmenlerinin okul öncesi eğitimini daha zor şartlar altında verdiği görülür. Buna sınıftaki öğrencilerin yaş farkları eklenince daha çekilmez bir çile haline dönüşür. Okul öncesi eğitimde öğrencilerin yaşlarının hatta ay olarak yaşıt olmaları eğitim açısından çok önemlidir. Ancak bir okul öncesi branşı olan yönetici ayrıntılı bir şekilde bilebilir. İlkokullarda branş farklılığından bir çok sıkıntı ve sorun yaşanmaktadır.

Yönetimde en önemli faktör: “Doğru zamanda doğru işi yapmaktır.” Kış gelirken dondurma sektörüne yatırım yapmak, faizlerin yükseldiği bir dönemde dövize yatırım yapmak, inşaat malzemelerine gelen fahiş fiyatlara rağmen konut sektörüne yatırım yapmak, hiç de doğru bir karar değildir. Başarılı olan örgütlerin yöneticileri ya da liderleri, bu doğru zamanı bulma konusunda özel bir beceriye ve ön görüye sahip olmalarıdır. Ankara'nın başkent olmasıyla birlikte Vehbi Koç'un Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki memuriyetinden istifa edip Anafartalar Yokuşu'nda nalbur dükkânı açması ve inşaat malzemesi satması, Intel'in çiplere yönelmesi bu tür bir ön görünüm sonucudur. O halde doğru zamanda doğru sektöre yönelmek, piyasadaki yönelimi görmek, piyasadaki dalgalanmalar hakkında doğru tahminde bulunmak gerekir. Özel okul sayısının hızla arttığı bir ülkede özel okula yatırım yapmak çok mantıklı görülmediği gibi, emtialaşarak büyümeyi tercih etmek, ayrı bir risk faktörü özelliği taşımaktadır (Cemaloğlu 2019).

Jim Collins ve Morten T. Hansen 2013 yılında yazdıkları “Mükemmeli Seçmek” adlı kitabında, mükemmelle ulaşan örgütlerin; üç önemli özelliği olduğunu ileri sürmektedirler. Bunlar: 1. Fanatik disiplin. 2. Faydalı paranoya. 3. Deneye ve gözleme dayalı yaratıcılık. Disiplin genel olarak, davranışlardaki tutarlılığı ifade eder: Değer yargılarında tutarlılık, uzun vadeli hedeflerde tutarlılık, performans standartlarında tutarlılık, yöntemlerde tutarlılık ve zaman içinde tutarlılık (Collins ve Hansen, 2013). Okul öncesi öğretmenlerin çalıştıkları kurumunun bulunduğu muhitteki velilerin sosyoekonomik durumları eğitim durumları da çocuklarını çok farklı şekillerde etkilemektedir. Bu da okul öncesi öğretmenlerinin eğitimlerini etkilemektedir. Çünkü çocuklarının hazır bulunuşlarına göre eğitim süreci farklılık göstermektedir (Gündoğan 2002). Okul öncesi öğretmenlerinin sorunlarını belirlemek amacıyla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin:

1. Aldıkları eğitimler okul öncesi öğretmenliği yapmaya yeterli mi?
2. Örgün ve açık öğretim eğitimi alan öğretmenlerin arasında ne gibi farklar vardır.
3. Okul öncesi öğretmenleri eğitimlerine karşı toplumdan gelen tepkiler nelerdir.
4. Velilerin okul öncesi öğretmenlerine yaklaşımları nasıl olmalı?
5. Okul öncesi öğretmenlerinin okul yöneticileri birçok açıdan onları anlayıp sıkıntı ve sorunlarını giderebiliyorlar mı?
6. Çalışma yaptıkları kurumlarda veli öğrenci ve okul yöneticisi profili nasıl?
7. Okul öncesi öğretmenleri ile yöneticileri arasında ne gibi sorunlar olabiliyor?
8. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşadığı sorunlara tutum ve önerileri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada anaokulunda çalışan okul öncesi öğretmenleri ve ilkokulda çalışan okul öncesi öğretmenleri ile toplamda 12 öğretmenle yüz yüze görüşme yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda elde edilen veriler veri analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda temel bulgulara ve temalara ulaşılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Bu çalışma Diyarbakır ili Bismil ilçesinde bulunan anaokullarında görev yapan 12 öğretmenle yüz yüze görüşme yapılmış.

2.3. Katılan Öğretmenlerin Özellikleri

İlkokulda çalışan 6 okul öncesi öğretmeni ve anaokullarında çalışan 6 okul öncesi öğretmenleri ile bu çalışma yapılmıştır. Okulöncesi öğretmenleri mesleklerinde 2, 3, 4, 15, 16, 9 ve 10 yıl mesleklerinde görev süreleri olan öğretmenlerle çalışma yapılmıştır.

3. BULGULAR

Araştırma bulgularını bulmamızı sağlayan okul öncesi öğretmenlerine sorulan sorulara verdikleri cevap ve yorumlar aşağıda belirtilen her bir temayı oluşturmuş olup araştırmanın bulgularını bulmayı sağlamıştır.

3.1. Öğretmenlerin aldıkları eğitimler hizmet içi eğitimler, seminerler, kurslar

Öğretmenler genel itibarıyla okul öncesi öğretmenliği eğitimini aldıklarını belirtmişlerdir. Ancak zaman zaman Milli Eğitim Bakanlığının açmış oldukları hizmet içi eğitimlerden de faydalanmaya çalıştıklarını dile getirmişler. Okul aile işbirliği geliştirme programı eğitimi, hizmet içi semineri kapsayıcı eğitim, hizmet içi semineri Akademi Öğretmen Vakfının öğrenen lider öğretmen semineri ve Akademi Öğretmen Vakfının çözüm odaklı iletişim semineri, Milli Eğitim Bakanlığının okul öncesi eğitiminde yönetim semineri, Milli Eğitim Bakanlığının robotik kodlama semineri, Milli Eğitim Bakanlığının zeka oyunları kursu, Milli Eğitim Bakanlığının kaynaştırma eğitimi kursu Milli Eğitim Bakanlığının üstün zekalıları eğitimi kursunu aldıklarını belirtmişlerdir. Tabii bu eğitimlerin hepsinin bütün öğretmenler alamamış ve bazı eğitimleri kaçırdıklarında büyük üzüntü duymuşlardır. Milli Eğitim Bakanlığının daha fazla eğitim, seminer, kurs açmaları noktasında öğretmenler hem fikir olmuşlardır. Özellikle de aile eğitimi danışmanlığı seminer ve kurslarının çok fazla ihtiyaç duyduklarını sadece kendileri için değil anne babalar için de geliştirici terapi mahiyetinde seminer ve kurslar verilmesi gerektiğini dile getirmiştir.

Bir öğretmen bu soruya: “Bizim alabildiğimiz kurs ve seminerlerin velilere açık olması gerektiğini dile getirmiştir. Öğrencilerimizin anne ve babalarının zekâ oyunlarına, çözüm odaklı iletişim becerilerine, üstün zekalıları kursuna, okul aile iş birliği semineri vs. bütün seminerlere katılmaları gerektiğini veya eğitim alan öğretmenlerin velilerine seminer vermeleri gerektiğini” dile getirmiştir.

3.2. Örgün ve açık öğretim fakültesi eğitimi alan okul öncesi öğretmenleri arasında ne gibi farklar vardır.

Örgün eğitim üniversitesinde okuyan okul öncesi öğretmenleri daha kapsamlı ve özgüvenli oluyorlar. Çünkü uzakta ailelerinden uzakta zorlu şartlarla mücadele ederek eğitim almaya çalışırlar. Birçok şeyin yüz yüze eğitimle öğrendikleri için daha faydalı ve daha anlamlı olmaktadır. Hocalarla yakın oldukları için kafalarına takılan soruları zamanında sorma imkânı buluyorlar. Sadece okul öncesi öğretmenliği eğitimi almayı aynı zamanda hayat dersi de almaktalar. Çünkü kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenmekte işlerini başka yapacak kimsenin olmadığını farkına varıyorlar. Oysa açık öğretim fakültesinde okuyanlar böyle değil evet teoride birçok bilgiyi öğrenip öğretmen oluyorlar. Ama canlı bir şekilde birebir yerinde öğrenmeyi yaşayamıyorlar ayrıca hayatın zorluklarıyla da karşılaşamıyorlar. Ailenin güveni ile teorik olarak eğitimlerini almış oluyorlar. Tabii sadece kitaptan öğrenmek zorundalar oysaki örgün eğitim fakültesinde okuyan hocalarla yerinde öğrenme sağlamış oluyorlar. Bazı zeki veliler de bu ayrımı zaten fark ediyorlar. Örgün eğitim fakültesinde okuyan öğretmen talebinde bulunan veliler de çok oluyor. Bir öğretmen bu soruya: “Velilerimiz açık öğretim fakültesinde okuyan öğretmenleri talep etmiyorlar. Okul öncesi eğitimini iyi bir şekilde yerine getiremeyeceklerini dile getirip çocuklarının hemen öğretmen değişikliğinde bulunulmasını” dile getiriyor.

3.3. Okul öncesi öğretmenlerinin eğitimlerine karşı toplumdaki gelen tepkiler nelerdir?

Öğretmenler zaman zaman hizmet içi semineri alarak öğrencilerine velilerine daha faydalı olmaya özen göstermektedirler ama bunu anlamayan anlamak dahi istemeyen bazı velilerle karşılaştıklarını dile getirmişlerdir.

Bir öğretmen bu soruya: “Seminer almaya gidecek velilerimle toplantı yapıp çocukların okula gelmeyeceklerini anlattım. Alacağım seminer ile 5 günün çocuklarının okulda iyi bir şekilde telafi edeceğimi ve öğrencilerimle çok daha kaliteli zaman geçireceğimi dile getirmiştım. Ama velilerim nerden çıktı bu seminer çocuklar 5 gün evde çok sıkılacaklar gibi ifadeler kullanmaya başladılar. Oysaki okul öncesi eğitimi çocuklarının can sıkıntısını giderme yeri değildir. Bir eğitim kurumudur. Velilerimize aslında eğitimlerimizi anlatmalıyız. Nasıl daha faydalı olacağımızı dile getirmeli ve bu eğitimleri almamızın çok önemli olduğunu söylemeliyiz. Zaman zaman her öğretmen kendi velilerine okul öncesi eğitimi nedir gibi okul öncesi eğitimi anlatan toplantıları yapılmalıdır. Bu şekilde toplumumuzu geliştirmeye bilgilendirmeye çalışmış oluruz.”

3.4. Velilerin okul öncesi öğretmenlerine yaklaşımları nasıl olmalıdır?

Velilerimiz maalesef çok şey bildiklerini dile getirip ama okul öncesinde okuma yazma öğrenilmediğini dahi bilmemekteler. Okul öncesi öğretmenlerine bir bakıcı edasıyla bakmaktalar. Oysa anasının bir eğitim kurumu olduğunu benimsetmemiz gerekmektedir.

Bir öğretmen bu soruya: “Veliler bizi sanki bakıcıyız gibi davranıyorlar. Hastaneye veya bir yere giderecekleri zaman bile öğrencilerimizin küçük kardeşlerini yanımıza bırakmayı teklif dahi etmektedirler. Zaman zaman bu tür velilerle karşılaşım tartışmalar yaşanmaktadır. Kimi velilerimiz okul öncesi eğitiminin farkına varıp çocuğuna faydasının nasıl olduğunu ifade eden olumlu düşünen veli profilleri de mevcuttur. Bazı yönetmeliği bilmeyen veliler okula alınan cüzi aidatların hesabını sorabiliyorlar. Zannediyor ki alınan aidat ile öğretmen maaşları veriliyor. Bu kadar düşünceleri dar olan veliler ile karşılaşım mümkündür. Bütün bu gibi sorunlar ile karşılaşımamak için kesinlikle her ay veli toplantıları yapılmalı ve eğitim alan öğretmen öğrendiklerini velilerine aktarmaları gerekir.”

Bir öğretmen bu soruya: “Sürekli velilerine ev ziyareti yaparak okul öncesi eğitim hakkında bilgi vermeye çalışıyorum. Veyahut sınıf içi etkinliklerime aile katılımını yaparak okul öncesi eğitimi öğrenmelerini ve kafalarındaki yanlış düşüncelerini silip yerine doğru bilgilerle doldurmaya çalışıyorum” demiştir.

3.5. Okul öncesi öğretmenleri yöneticileri tarafından anlaşılabilir mi?

Anaokullarında yöneticiler daha kendi branşından olduğu için anlamak öğretmenlerle empati kurmak çok daha kolay oluyor. Anaokullarındaki yöneticiler genç olunca öğretmenlikten yeni çıkınca daha iyi anlıyorlar. Ama ilkokullarda bu durum biraz daha farklı anasınıflı olması gerektiği için var sanılıyor. Çünkü ilkokullarda yöneticilerin çoğu okul öncesi branşında olmadıkları için durum daha farklı oluyor. Anasınıfları genelde ilkokullarda okulun döner sermayesini oluşturan olması gereken bir birim olarak görülüyor. İlkokul daha önemseniyor. Haliyle öğretmenleri daha zor koşullarda çalışmaları isteniyor. Mesela öğrenci sayıları çok fazla oluyor. Haliyle okula daha aidat ödeniyor. İlkokulun maddi bütün sıkıntılarını gideriyorlar. Bir yandan da okul öncesi öğretmenleri iyi bir eğitim vermekte zorlanıyorlar. Sınıf içinde yeterli düzeyde eğitici materyalleri yeterli düzeyde bulunmamaktadır. İlkokullarda öğrencilerin yaş oranına daha az dikkat edilmektedir. Küçük yaş gruplarında 2 ay bile çok fazla beceri oluşturmaktadır. Bu nedenle karma sınıf ortamı oluşmaktadır. İlkokullarda çalışan okulöncesi öğretmenlerinin daha fazla gayret sarf etmeleri gerekecektir. İlkokulda olmalarında kaynaklı veli profili de daha bilgisiz velilerden oluşmaktadır. Burada ilkokullarda yöneticiler görevler düşürüyor. Kayıt yapılırken sağlıklı bilgiler verilmelidir. Veliler bilgilendirilmeli öğretmenlerine ellerinden geldikince eğitimi kolaylaştırma noktasında yardımcı olmalıdırlar. Okul öncesi öğretmenleri yöneticilerine sık sık yaşadıkları olumsuz olay veya sorun olarak gördükleri durumları dile getirmeli ve birlikte çözüm yolları bulunmalıdır. Daha iyi bir okul öncesi eğitimi oluşturabilmek adına adımlar atılmalıdır.

3.6. Okul öncesi öğretmenlerinin çalışma yaptıkları kurumlarda veli, öğrenci ve okul yöneticisi profili nasıl olmalı?

Okulların veli ve öğrenci profilini okulun bulunduğu mahalle ve muhitin eğitim durumu belirlemektedir, anne ve babaların aldıkları eğitimler ve meslekleri veli profilini belirliyor anne ve babalar düşünce olarak nasıl iseler çocuklar da o şekilde büyüyüp okula geliyorlar yani bir kenar mahalle okulu ile şehir merkezi arasında çok fark oluyor. Bu da öğretmenin çocuğa vereceği eğitimi, veliye yaklaşımını belirliyor. Kimi öğretmenler velilerini önceden eğitmekle işe başlıyorlar. Velileriyle çeşitli bilgilendirme toplantıları yaparak işe başlıyorlar. Okul yöneticisi profili ise uzun yıllar görev yapan yöneticiler daha anlayışlı daha tecrübeli olabiliyorlar. Öğretmenlerini dinleyip her türlü sorun ve sıkıntılara çözüm odaklı bir şekilde yaklaşan yöneticiler olabiliyor. Ama bazı daha yeni genç okul yöneticileri acemiliğinde vermiş olduğu bir şekilde ego yarışına girip öğretmenleri farklı şekilde yıpratabiliyorlar. Zaman zaman sadece kendi bildiklerini doğruluğunu tartışıp ego savaşına girebiliyorlar. Yani okul yöneticiliğinin önemi burada devreye giriyor. Okul öncesi öğretmenlerinin okul yöneticileri ile toplanıp anlayış çerçevesinde kendilerini eğitimlerini yöneticilerine uygun ifade ile anlatmaları sorunları çözüme ulaştıracaktır. Hatta okul yöneticilerini zaman zaman sınıfa ders etkinliklerine katıp yaşadıkları olumsuzlukları yerinde göstermeleri daha uygun olacaktır.

3.7. Okul öncesi öğretmenleri ile yöneticileri arasında ne gibi sorunlar olabiliyor.

En başta birbirini anlayamama empati kuramama gibi sorunlar çıkar yöneticiler genel olarak çok şikayet eden öğretmenlerden hoşnut olmazlar. Öğretmenlerde çok fazla performans isteyen yöneticilerden memnun olamazlar. Bu durumlar karşılıklı anlayış ve empati yoluyla ortadan kalkacaktır.

Bir öğretmen bu soruya: “Okulumuzda sıkıntılı bir velimiz vardı. Ne yapsakta memnun edemiyordum. Bir gün tartışmamız oldu olay okul yöneticisine kadar intikal etti. Sonunda müdürümüz beni dinlemeden veliden yana oldu belirli bir zaman sonra haklılığım ortaya çıktı ama maalesef okul yöneticimiz personelinden yana olmamıştı. Bir okul yöneticisi okul personelinin öğretmenin ve yardımcıların her daim yanında olmalı ve her türlü sıkıntı ve sorunlarına çözüm odaklı veri analizi yaparak yaklaşmalıdır.”

3.8. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlara tutum ve önerileri nelerdir?

-Okul öncesi öğretmenlerinin yaşadıkları sorunların azalmasındaki en önemli etken eğitimlerini velilerine topluma okul yöneticilerine anlatmaları ve empati kurarak kendilerini dile getirmeleridir.

-Okul öncesi öğretmenleri kendilerini geliştirecek eğitimlere seminer ve kurslara sürekli katılıp kendilerini geliştirmeleridir.

-Okul öncesi öğretmenleri kendi içlerinde açık öğretim fakültesinde ve örgün eğitim fakültesinde okuyanlar diye birbirlerini ayırmamaları gerekmektedir.

-Okul öncesi öğretmenleri her ay düzenli olarak velilerine bilgilendirme toplantıları yapmaları gerekir.

-Okul öncesi öğretmenleri hizmet içi eğitimi semineri kursu aldıkları programları istekli velilerine öğretmek ders içi etkinliklerine katılmaları gerekmektedir.

-Okul öncesi öğretmenleri yöneticilerine eğitimlerinin önemini daha iyi anlatabilmeleri için zaman zaman ders içi etkinliklere katılmaları gerekmektedir.

-Velilerin olumsuz tutumlarını sabırla düzeltmek için sürekli okul öncesi eğitimi ile ilgili bilgilendirme yapılmalıdır.

-Sürekli okul öncesi eğitimi üzerinde olan önyargının kaldırılması için bilgilendirme toplantıları yapılmalıdır.

-İlkokullarda yöneticilerden mutlaka biri branş olarak okul öncesi öğretmeni olmalıdır.

-Anaokullarında sürekli velilere geliştirici bilgi verici okul öncesi eğitimden bahseden toplantılar yapılmalıdır.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde elde edilen veriler analiz edilir ve geçerliliği tartışılır. Araştırmamızda toplumumuzun yöneticilerimizin velilerimizin bilgi eksikliği ortaya çıkmıştır. Yetersiz bilgiyle de veliler okul öncesi öğretmenlerine önyargılı ve kabaca tutumlarla yaklaşmışlardır. Öğretmenlerimiz yöneticilere velilere ve toplumumuzdaki bireylere gerekli bilgilendirmeyi yaparak sorunları aşmaya çalışmışlardır. Sahip oldukları bilgiler tabi ki yeterli gelmemekte ve öğretmenlerin her daim seminer ve eğitimlere katılmaları gerekmektedir. Sürekli toplumun her kesimi ile iletişim halinde olan öğretmenlerin bilgili ve alanına hakim olan bireyler olmaları gerekmektedir. Alanına hakim olan okul öncesi öğretmenleri her sorunun üstesinden gelmeyi başaracak ve yöneticileri ile daha az sorun yaşayacaklardır. Başarılı örgütlerinin liderlerinin en önemli özellikleri fanatik derecede disiplinli olmaları ve bu özelliklerini tüm örgüte ve çalışanlara yansıtma olmalarıdır. Örgütün en önemli stratejik üstünlüklerinden birisini fanatik disiplin oluşturur. Okul yöneticisi okulda disiplini sağladığında okulda ki iş ve işlemlerde tutarlı oldukça ısrarla ve bilinçli bir şekilde performans hedeflerine ulaşmaya çalıştıkça örgütlerde gözle görülür iyileşme ortaya çıkmakta ve örgüt çalışmalarının moral ve motivasyonu arttırmaktadır (Yavuzer Haziran 2004).

Görüşme yapılan okul öncesi öğretmenlerinin sorulan sorulara verdikleri cevaplar ışığında şu sonuçlar ortaya çıkmıştır. Görüşmenin yapıldığı öğretmenlerle bazı varsayımlara varılmıştır. Öğretmenlerin eğitimlerinin sürekli olması ve öğretmenlerin seminer, kurs, hizmet içi eğitimde desteklemeleri okul yöneticileri tarafından yapılmalıdır. Milli Eğitimden bu eğitimlerin ihtiyaç olduğundan sürekli bahsedilmelidir. Görüşmemize katılan öğretmenlerin bazılarının açık öğretim fakültesinde bazılarının örgün eğitim üniversitelerinden mezun olduklarını belirttiler. Açık öğretimde okuyan öğretmenlerin örgünde okuyan öğretmenlere göre bazı noktalarda yetersiz kaldıkları ve velilerin bu öğretmenleri istemediklerini bu çalışma sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu durumda okul idaresi ve örgün okuyan diğer öğretmenlerimizin yardımıyla bu sorun da aşılabacaktır. Okul öncesi eğitiminin tam olarak ne olduğunu bilmeyen velilerimize bilgilendirme toplantı ve seminerleri düzenlenerek öğretmenlerimiz bu sorunun da üstesinden gelineceği sonucu ortaya çıkmıştır. Velilerimiz okul öncesi öğretmenlerimize zaman zaman bakıcı, dadı gözüyle bakmaktadırlar. Öğretmenlerimizi velilere okul öncesi eğitimlerinin amaç ve kazanımlarının ve hedefleri konusunda bilgilendirme seminer ve toplantılar vasıtasıyla bu ön yargıdan kurtulacağı sonucu ortaya çıkmıştır. - Okul öncesi öğretmenleri kendilerini okul yöneticilerine Okul öncesi eğitimin önemini eksiksiz bir şekilde ifade ettiklerinde aralarındaki sorun ve sıkıntılar da ortadan kalkacaktır. Okul öncesi öğretmenlerinin görev yaptıkları okulun mahallesindeki veli profiline uygun hareket etmeleri gerekmektedir. Okul yöneticisi de okulunun bulunduğu mahallesine göre hareket etmesi önem arz etmektedir. Okul öncesi öğretmenlerinin yöneticileriyle birbirlerini anlayamama empati kuramama gibi başta sorunlar yaşayacaklardır. Ancak karşılıklı anlayış ve empati yoluyla bu sorunu aşacaklardır. Okul öncesi öğretmenleri yaşadıkları sorunlara disiplinli dik duruşlarıyla bütün sorunların üstesinden geleceklerdir. Empati kurarak okul yöneticileri okul öncesi öğretmenleri ile hiçbir sorun yaşamayacaklardır.

5. ÖNERİLER

- ✓ Öğretmenlerimizin çeşitli eğitimlere katılmaları gerekmektedir.
- ✓ Öğretmenlerimiz kendi aralarında ikiye bölünmeyecekler.
- ✓ Toplumda dik duruş sergileyerek öğretmenlerimiz saygınlıklarını toplumda koruyacaklardır.
- ✓ Okul öncesi öğretmenleri velilere çeşitli bilgiler vererek aralarında farklı anlaşılmayı kaldıracaklar.
- ✓ Okul yöneticileri empati kurarak öğretmenlerini anlayıp acil çözümler bulacaklar.

- ✓ Okulun çevresindeki mahalleye göre öğretmenler hareket edip eğitimlerini sürdürecekler.
- ✓ Karşılıklı anlayış ve disiplinli bir çalışma programı ile bütün sorunlar ortadan kalkacaktır.

KAYNAKÇA

Gündoğan, A. (2002). Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar (Denizli ili örneği). Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.

Kocabaş, İ. S Gökbaş, M. (2002). Eğitimde karara katılma. Milli Eğitim Dergi4 sayı: 155- 156.

Larkin, E. (1999). The transition from direct caregiver to administrator in early childhood education. Child

Tülü, H. (1998). Okul öncesi öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin yeterlik anlamı algılama düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ural, O. ve Ramazan, M. O. (2007). Türkiye’de okul öncesinin dünü ve bugünü. İçinde 5. Özdeirnr, H. Bacanh, M. Sözer, (Edt.) Türkiye ‘de okul öncesi eğitim ve ilköğretim sistemi temel sorunlar ve çözüm önerileri, (ss. 11-61), Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Aydın, O. Aydın,H. (1999), Okulöncesi Çocuğun Gelişim Özellikleri, Marmara Üniversitesi. Anaokulu \ Anasınıfı Öğretmeni El kitabı. Editör: Rengin Zembat. İstanbul: Ya-Pa yayınları.

A.Yörükoğlu (Nisan 2003) Çocuk Ruh Sağlığı Anasınıfı/ Anasınıfı Öğretmenleri el kitabı Özgür Yayınları. 26. Basım İstanbul.

<http://www.kamudanhaber.net/okul-yonetiminde-mukemmele-ulasmak-makale,3909.html> Okul Yönetiminde Mükemmele Ulaşmak Makale 2019 Necati Cemaloğlu.

Yavuzer H. (Haziran 2004) Çocuk Psikolojisi, Doğum Öncesinden Doğum Sonrasına, Çocuk Gelişimi El Kitabı Remzi kitapevi 26. Basım İstanbul.

Collins, J. ve Hansen, M. T. (2013). Mükemmeli Seçmek. (İclal Büyükdevrim Özçelik, Çev.). İstanbul: Boyner

<https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf> (sf 11) (erişim tarihi: 01.01.2020)